

25 juni 2022

Non take-up van rechten

Kwamen voor het eerst: Barbara D., Guy D., Wesley D.C.

In alle vroegte vertrokken we vanuit Gent Sint Pieters richting Brussel. Na een korte treinrit kwamen we aan op de VUB, de Vlaamse Universiteit van Brussel. Helaas waren we iemand in Gent vergeten. Die is ons met de auto achterna gereisd. Dat is toch altijd een beetje stress. Vind maar eens betaalbare parking in onze hoofdstad. ‘Groot was mijn verbazing toen de slagbomen opengingen en ik gratis op de parking van de universiteit mocht staan. De parkeerwacht sprak me zelfs aan in het Nederlands. Dat had ik niet verwacht’.

We werden binnengeleid in een mooi modern gebouw, de U-residentie. De hele universiteit zag er trouwens goed en modern uit. Binnen waren de ruimtes wel wat klein en vooral, er was weinig lucht. Er waren ook geen vensters die we konden openzetten om te ventileren. Dat is toch wat vreemd nu corona weer in

opmars is. Misschien moeten we met zijn allen toch weer wat aandachtiger zijn en goed zorgen voor elkaar. Het zou ook wel eens fijn zijn om de volksuniversiteit buiten te doen. Zeker als het zo goed weer is als zaterdag.

Eens ingeschreven was het tijd voor een koffie. Heel wat mensen zijn echte koffieslurpers. Nu moesten we echter opletten dat er voor iedereen koffie was. De bekertjes waren dan ook niet volledig gevuld. Dat mocht voor sommigen wel wat meer zijn.

Er waren twee dames en een man van de RVA uitgenodigd. Een van de vrouwen heeft niet veel gezegd. De andere twee hadden een goede inbreng. De man, Marc, bleek zelfs de directeur-generaal te zijn. Wel fijn dat zo iemand belangrijk naar de volksuniversiteit komt. Hij had veel respect voor ons en begreep goed waar we het over hadden. Hopelijk zorgt hij voor wat veranderingen in de dienstverlening van de RVA. We hebben in ieder geval het gevoel dat we veel van elkaar hebben geleerd.

De armoede-ambassadeurs van de RVA vertelden dat ze twee uur vorming hadden gevolgd over armoede. Ze hadden ook een stage van een dag gedaan. We vinden dit weinig en geloven niet dat je hiermee echt kan leren waar

armoede over gaat. Ze zouden beter met een persoon die in armoede leeft meegaan naar een dienst. Dan weten ze echt hoe het eraan toegaat. Ze mogen zich dan wel niet kenbaar maken als RVA medewerker. Zo voelen ze veel beter wat het is om als mens in armoede beroep te moeten doen op een dienst die niet met ons meevoelt. De directeur van de RVA was wel geschrokken van de gevolgen die sancties en schorsingen kunnen hebben bij mensen in armoede. We bewonderen het dat zo een hooggeplaatste mens tot dit inzicht komt. Hij zei dat de straffen vaak niet in verhouding staan met een kleine vergissing of fout.

We vonden het moeilijk om te weten wat de RVA juist doet. Wat is het verschil met de VDAB? Na de volksuniversiteit is dit nog steeds niet duidelijk. We weten nog steeds niet goed wat de RVA ons nu juist te bieden heeft. Daarom vonden we het voorbeeld van de cel voor Oekraïense vluchtelingen hier in Gent wel goed. Alle diensten zijn daarin bij elkaar gebracht, zelfs een dienst die werkt rond huisvesting. Op die manier moet je niet van hot naar her lopen om te krijgen waar je recht op hebt. Ides Nicaise vond dit ook een goed voorbeeld want hij heeft het in het tweede gedeelte nog eens voorgelegd aan het panel van de RVA.

Het viel ons op hoe weinig diensten samenwerken. Het lijkt wel een mozaïek met allemaal losse deeltjes waar wij dan onze weg in moeten vinden. Door niet samen te werken zijn diensten ook niet efficiënt. Dat is toch waarover het gaat. Het zou interessant zijn om verschillende diensten samen uit te nodigen, bv de RVA, VDAB, het OCMW, de mutualiteiten... Indien ze echt iets willen veranderen, zullen ze toch moeten samenwerken. We zouden de spilfiguren van verschillende organisaties moeten samenbrengen. Het moeilijke is dat de ene dienst vanuit een stad werkt, de andere enkel in Vlaanderen en dan nog een andere voor heel het land bevoegd is. Diensten werken niet overal hetzelfde. Op de ene plaats zijn ze strenger dan op de andere, of kennen ze sneller je rechten toe. Er zou voor al die diensten een zelfde basis moeten zijn. Dit kan volgens ons alleen wanneer ze centraal aangestuurd worden. Armoede stopt niet aan de provinciegrenzen of aan de gemeentegrens...

Tijdens het tweede deel zat er een panel van de RVA vooraan. We namen samen met onze Franstalige vrienden plaats in de grote zaal. Er werden koptelefoontjes uitgedeeld. Hiermee konden we de vertaling horen van wat er in het Frans werd gezegd. De koptelefoontjes waren ook goed voor mensen die niet goed kunnen horen. Een aantal mensen van de groep hadden dit niet nodig omdat ze voldoende Frans begrepen om te kunnen volgen.

Er mogen dan al verschillen in taal en cultuur zijn tussen Franstaligen en Nederlandstaligen, de problemen die zij ondervinden in het opnemen van rechten lijken dezelfde te zijn als aan de Nederlandstalige kant van de taalgrens. We merkten dat in de dialoog met de RVA de emoties met momenten hoog opliepen. Dit is niet meer dan normaal wanneer mensen met hun rug tegen de muur staan.

Het panel van RVA medewerkers leek wel een beetje op een soort van tribunaal. Misschien kunnen we een volgende keer wat experimenteren en een gemengde groep maken met medestanders en militanten met een grote kennis rond het onderwerp. Zij kunnen plaats nemen tussen de mensen van de RVA. We hebben het dan over mensen zoals Ides die nu de animatie deed, maar die met zijn grote kennis rond het onderwerp ook zijn plaats zou hebben als expert in het panel. Na een zware voormiddag was de lunch zeer welkom. De broodjes smaakten en iedereen was snel bediend.

In de namiddag was het tijd voor ontspanning. Er waren allerlei ateliers georganiseerd. Enkele mensen gingen mee met de wandeling. We gingen naar het kerkhof van Elsene. Dit was echt interessant. We vernamen hoe mensen vroeger enkel een houten kruis op hun graf kregen. Verder stond er niets op het graf. Geen naam, geen datum, niets. Als je dan naar de andere kant van het kerkhof keek, stonden er mooie praalgraven van rijke mensen, dit waren baronnen en zo. De tegenstelling

tussen beide was echt wel groot. Het kerkhof lag op een plateau waardoor je naast de mooie graven ook zicht had op de hele omgeving van Elsene die een beetje lager lag. We kregen ook uitleg over het straatdodencollectief. Aangezien

we in Gent ook werken rond waardige uitvaart, vonden we het een zeer leerrijke ervaring.

Uiteraard was niet iedereen geïnteresseerd in de wandeling. Sommigen vonden het wat somber om op een kerkhof rond te wandelen. Ze kozen ervoor om gewoon buiten te blijven praten met elkaar. Na enkele jaren van corona was dit ook zeer waardevol. Er was ook een atelier waar het de bedoeling was om gewoon te praten. Maar dit ging binnen door en we hadden in de voormiddag al lang genoeg binnen gezeten. Door de losse sfeer tijdens de namiddag kreeg je de kans om mensen te ontmoeten en met hen in gesprek te gaan zonder dat er iets moest. Gery verwoordde het gevoel op een zeer mooie manier, als een echte schrijver: ‘De gesprekken gaven tegelijk een gevoel van intimiteit en neutraliteit’.

Over de andere ateliers kunnen we weinig zeggen omdat we daar niet bij waren. Of misschien toch.... Als afsluiter werden er enkele liederen gezongen door de mensen die deelnamen aan het zang-atelier. Het koor was enorm enthousiast en dit werkte aanstekelijk. Vooral als ze een lied zongen met allemaal soorten fruit.

Als je rondkeek zag je overal mensen die probeerde mee te zingen: ‘Kiwikiwi banana’, ook al hadden ze het atelier niet gevolgd. Het was ook erg grappig. We durfden niet goed naar de zangers kijken uit schrik dat ze anders in de lach zouden schieten. Het was erg leuk.

Wat we wel gemist hebben was het Vierdewereld lied. Blijkbaar bestaat er geen Franstalige versie. Misschien moeten we hier tegen de volgende keer voor zorgen dat we zoals bij ons volkslied op het einde samen kunnen zingen. Het was een mooie, leuke en zeer leerrijke dag.

Echo's gemaakt door:

Gery, Christine en Guy

**Dit verslag en ook foto's zijn terug te vinden op onze facebookpagina
(Volksuniversiteit ATD Vierde Wereld Vlaanderen).**